

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Hakan FİDAN tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 30.09.2025

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, dünya devlet başkanlarının, dışişleri bakanlarının ve diplomasi heyetlerinin bir araya geldiği en üst düzey uluslararası platformlardan biridir. Türkiye de her yıl bu toplantılara en üst düzeyde katılım sağlamaktadır. Ancak son BM Genel Kurulu oturumunda, Türkiye'den katılan heyetin sayısının olağan sınırların üzerinde olduğu ve "delegasyonun gereğinden fazla kalabalık" olduğu yönünde iddialar kamuoyunda tartışma yaratmıştır.

Uluslararası örneklerle bakıldığında birçok ülkenin delegasyonları devlet başkanı, dışişleri bakanı, birkaç bakan veya teknik uzman ile sınırlı kalmaktadır. Türkiye'den ise Cumhurbaşkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, diğer bakanlıklar, kurum temsilcileri, danışmanlar, siyasi parti görevlileri hatta bazı basın ve özel sektör temsilcilerinin de yer aldığı geniş bir katile gönderildiği ileri sürülmektedir.

Delegasyon sayısının fazlalığı;

- Kamu kaynaklarının etkin kullanımı açısından maliyet yükü,
- Görev dağılımı ve liyakat açısından şeffaflık ihtiyacı,
- Uluslararası karşılaştırmalarda Türkiye'nin görünümü,
- Vatandaşların vergi yükünün diplomatik seyahatlere yansımaları açısından eleştiri konusu olmuştur.

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

Nitekim uçuş, konaklama, güvenlik, lojistik ve diğer giderlerin büyük ölçüde devlet bütçesinden karşılandığı düşünüldüğünde, bu tür uluslararası toplantılarda katılımın boyutunun kamuoyu ile şeffaf biçimde paylaşılması zorunlu hale gelmiştir. Ayrıca, benzer büyüklükteki ülkelerin (örneğin G20 üyeleri) delegasyonlarıyla kıyaslandığında Türkiye'nin heyet büyüklüğü ve harcama kalemleri hakkında net verilerin ortaya konması, spekülasyonların önlenmesi açısından da önemlidir.

Bu bağlamda;

1. Son BM Genel Kurulu toplantısına Türkiye'den toplam kaç kişilik bir heyet katılmıştır? Delegasyonda yer alanların isim listesi ve görev dağılımı nedir?
2. Cumhurbaşkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, diğer bakanlıklar, kurumlar ve bağlı kuruluşlardan kaç temsilci yer almıştır?
3. Heyete katılan milletvekilleri, danışmanlar, bürokratlar veya diğer kamu görevlilerinin görevlendirilme kriterleri nelerdir?
4. Delegasyonda Bakanlık dışı kurum ve kuruluşlardan (örneğin özel sektör, STK, akademi, basın) temsilciler bulunmuş mudur? Bulunduyorsa hangi esaslara göre seçilmişlerdir?
5. Heyetin uçuş, konaklama, ulaşım, güvenlik ve günlük harcırah gibi tüm masraflarının toplam tutarı nedir? Bu masraflar hangi bütçe kalemlerinden karşılanmıştır?
6. Bu giderlerin kamuoyuna açıklanması için Bakanlığınız veya Cumhurbaşkanlığı tarafından bir resmî raporlama yapılacak mıdır?
7. Türkiye'nin delegasyon büyüklüğü, diğer G20 ülkeleri veya bölge ülkelerinin BM Genel Kurulu delegasyonlarıyla kıyaslandığında nasıl bir tablo ortaya çıkmaktadır?
8. Delegasyon sayısının yüksek tutulmasının gerekçeleri nelerdir? Diplomatik, siyasi veya teknik açıdan "zorunlu" görülen hususlar nelerdir?
9. BM toplantılarına katılımı daha etkin ve maliyet etkin bir heyet yapısı oluşturulması için Bakanlığınızın herhangi bir çalışma veya düzenlemesi var mıdır?
10. Önümüzdeki yıllarda benzer uluslararası toplantılara katılım için delegasyon büyüklüğüne üst sınır getirilmesi veya yeni bir rehber hazırlanması planlanmakta mıdır?